

Gunnerusprisen til ekspert på biologisk mangfold

Økologiprofessor Sandra M. Díaz er vinner av Gunnerusprisen i bærekraft for 2019.

Av Steinar Brandslet, NTNU

Professor Sandra M. Díaz fra Argentina mottar prisen for sitt arbeid med biologisk mangfold. Dette omfatter mangfoldet av alle levende organismer, og kalles også biodiversitet.

Gunnerusprisen i bærekraft er en internasjonal forskningspris som deles ut av Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (DKNVS) og NTNU. Prisen er på 1 million kroner. Prisen deles ut under musikk- og vitenskapsfestivalen Big Challenge i Trondheim 17. juni.

<http://www.dknvs.no/gunnerusprisen/>

- Dette er virkelig en herlig overraskelse. Jeg føler meg svært beæret, sier professor Díaz.

Díaz er en kjent skikkelse i fagmiljøet og var blant annet medlem av FNs klimapanel da dette ble tildelt Nobels fredspris i 2007. Selv har Díaz mottatt en rekke andre priser.

- Sandra Díaz er en verdensledende forsker som har utviklet nye tverrfaglige tilnærminger. Disse har hjulpet oss til å få en langt dypere forståelse for hvordan mennesker ikke bare nyter godt av naturen, men også for hvordan menneskelig påvirkning former økologi og evolusjon i en levende verden. Forståelse og styring av disse prosessene er kjernen i en bærekraftig utvikling. Professor Díaz' fremragende vitenskapelige bidrag til å utdype vår forståelse av bærekraft er, og vil fortsette å være, av stor betydning, sier professor Thomas Elmqvist ved Stockholm Resilience Center og medlem av juryen for Gunnerusprisen.

Blant de mest innflytelsesrike

Professor Díaz er en av de mest innflytelsesrike forskerne innenfor utvikling av teorier om og forståelse av biologisk mangfold og rollen dette spiller i en bærekraftig utvikling. Díaz er blant de 1 prosent mest siterte forskerne innenfor sitt fagfelt.

Hun er professor ved Universidad Nacional de Córdoba i Argentina, og er også seniorforsker ved det argentinske forskningsrådet CONICET.

Díaz er spesialist på biologisk mangfold, økologi i økosystemer og planters rolle knyttet til blant annet globale miljøforandringer. Hun har gitt oss nøkkelen kunnskap om planteøkologi og biologisk mangfold knyttet til for eksempel global arealbruk.

Díaz' har gjennom sin forskning funnet at kombinasjonen av ulike organismer i et økosystem og rollen de spiller der kan fortelle oss mer om dette økosystemets funksjon og fordeler enn det antall arter alene gjør.

Professor Díaz har i senere tid bidratt sterkt til en tverrfaglig tilnærming til biologisk mangfold gjennom samarbeid mellom økologer og fagfolk innenfor samfunnsfaglige disipliner. Blant dette er arbeidet med økologer for å bygge opp en internasjonal database over titusener av plantearter.

Internasjonal betydning

Díaz har ledet mange forskningsprosjekter over store deler av verden. Hun er blant annet grunnlegger av og leder forskningsnettverket Nucleus DiverSus for Research on Diversity and

Sustainability. De utfører tverrfaglig forskning i internasjonal toppklasse på bærekraftig utvikling, økosystemer og biologisk mangfold knyttet til ulike samfunnsrelevante problemer.

Tidsskriftet *Nature* rangerte henne tidligere i år blant de fem forskerne det er verdt å holde et ekstra godt øye med. Hun er en av lederne av den globale vurderingen av Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (IPBES) og har gitt viktige bidrag til utformingen av plattformen. IPBES består av hundrevis av forskere fra hele verden. Deres oppgave er å gi objektive råd om biologisk mangfold og økosystemer til politikere og andre beslutningstakere.

Hennes internasjonale rolle kan dermed vanskelig overvurderes, og hun pekte seg tidlig ut som en klar kandidat til å motta Gunnerusprisen for 2019.

Bærekraft sentralt

- En pris i bærekraftforskning er i tråd med Videnskabselskabets tradisjoner, der forskning på naturen helt fra 1700-tallet har vært sentralt, sier Ida Bull, preses i DKNVS. – I vår tid er slik forskning mer livsnødvendig enn noen gang. Årets prisvinner har gitt vesentlig kunnskap om planteøkologi og hvordan plantenes utvikling virker sammen med globale klimaendringer. Hennes forskning fremmer et nødvendig samarbeid mellom økologer og samfunnsforskere.
- Vi bidrar til Gunnerusprisen i bærekraft fordi dette er blant vår tids største utfordringer. Prisvinneren har gitt viktige bidrag til å sikre vår planets fremtid for kommende generasjoner. Med dette stiller vi oss skulder ved skulder med de unge som i disse dager engasjerer seg så kraftig i miljøspørsmål, sier rektor Gunnar Bovim ved NTNU.

Juryens avgjørelse var enstemmig, men ett av jurymedlemmene unnlot å stemme i finalerunden av habilitetsårsaker.

Fakta

Gunnerusprisen i bærekraft

- Gunnerusprisen i bærekraft ble etablert av Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (DKNVS) og delt ut for første gang i 2012. Fra 2016 har DKNVS og NTNU samarbeidet om Gunnerusprisen, som ble delt ut for andre gang i 2017.
- Prisen hedrer fremragende vitenskapelig arbeid for bærekraftig utvikling globalt, og har som formål å fremme forskning og styrke det vitenskapelige grunnlaget på bærekraftområdet.
- Prisen er på 1 million kroner, samt en medalje og et diplom.

Tidligere prisvinnere

- 2012: Den indiske biologen Kamal Bawa
- 2017: Den svenske miljøforskeren Carl Folke

Kontakt:

Sandra M. Díaz, Universidad Nacional de Córdoba, tel. +54-351- 5353800 - int. 30022

Ida Bull, preses, Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (DKNVS), tlf. +47 992 96 676

Gunnar Bovim, rektor, NTNU, tlf. +47 954 67 446